

PÁPAI KOLLÉGIUMI LAPOK

A PÁPAI REFORMÁTUS TEOLÓGIAI AKADEMIA DIÁKÚJSÁGA

MEGJELENIK MINDEN HÓNAPBAN

FŐSZERKESZTŐ: Sárközi Gergely Antal, PRTA
Szerkesztőség elérhetősége: pklujsag@gmail.com

TÁRSSZERKESZTŐ: Dörömbözi Alex, PRTA
A lapot érintő minden közlemény hozzájuk küldendő.

V. ÉVFOLYAM 8-9. SZÁM. 2020. OKTÓBER-NOVEMBER.

NÉZZÜNK FEL JÉZUSRA!

Írta: Kovács Imola Kinga

Textus: Zsid 12,1-3. „Ezért tehát mi is, akiket a bizonyágtevőknek ekkora fellege vesz körül, tegyünk le minden ránk nehezedeő terhet és a bennünket megkörményező bünt, és állhatatossággal fussuk meg az előttünk levő pályát. Nézzünk fel Jézusra, a hit szerzőjére és beteljesítőjére, aki az előtte levő öröm helyett – a gyalázattal nem törődve – vállalta a keresztest, és Isten trónjának a jobbára ült. Gondoljatok rá, aki a bűnösöktől ilyen szidalmazást szenvedett el, hogy lelketekben megfáradva el ne csüggedjete.”

Kedves Testvéreim!

A felolvasott részt megelőzi a tizenegyedik fejezet, amely a hit példaképeit sorolja fel, akik minden körülmények között hit által engedelmeskedtek Istennek. A kulcskifejezés: „hit által”. Ezek az emberek minden körülmények között bíztak Istenben és ebből következően sok áldást tudtak közvetíteni mások számára.

Ha a reformációt megelőző időszakra gondolunk, akkor a háttérben meghúzódó gondolat: tegyél valamit elhunyt szeretteidért, vásárolj búcsúcédulát, hogy üdvösséget szerezz számukra Istennél.

A felolvasott ige rámutat, hogy hogyan tudjuk jól végig futni a pályát. Mi a mi részünk ebben a küzdelemmel teli futásban.

Az ige egy futóversenyre hív el bennünket. Nem nézőnek, hanem résztvevőnek. A keresztyén életet a Szentírás gyakran futáshoz hasonlítja. A futó ismeri a célt, mely Jézus Krisztus. A cél érdekében mindent megtesz, vállalja a küzdelmet, a futással járó nehézségeket. A reformáció megmutatta az ember számára, hogy a saját életét saját hite által tudja Isten kezébe tenni. A futásban Jézus Krisztus segíti a célba érésben. Másokat hitünk által tudjuk erősíteni. Bizonyágtételünk által láthatják, érthetik meg Krisztust, mert a hit hallásból van.

1. Tegyük le minden ránk nehezedő terhet!

Nehéz csomaggal nehéz futni. Megterhelt étellel, régi sérelmekkel és keserőséggel nehéz a célt látni.

Amikor Dávid elhatározza, hogy megküzd Góliáttal, akkor Saul király ráadja a saját páncélját, a kiváló fegyvereit, de le kell tegye, mert nem bírja el. A saját fegyverével kell harcolnia.

2. Álljunk ellen minden bennünket megkönyékező bűnnek!

Az eredeti szó „behálózó”, mint amikor a pókhálóba, ha belekerül egy rovar, nincs szabadulás. Ilyen a bűn is, amely fogva tart. A bűn az ajtód előtt áll, rád leselkedik, de te uralkodjál rajta. Luther Mártonnak tulajdonítják azt a mondást, miszerint *„azt nem akadályozhatjuk meg, hogy a madár a fejünk felett szálljon, de azt igen, hogy a fejünkön fészket rakjon.”* Kísértések között élünk, behálóz, megkönyékezik, de ellene tehetünk, hogy ne váljon bűnné. Éberség lelke, a Krisztushoz tartozás tesz szabaddá.

3. Állhatatossággal fussuk meg az előttünk lévő pályát!

A levél Krisztus feltámadása utáni harmadik és negyedik nemzedéknek szól, akik már elfáradtak a küzdelemben, meglankadtak a futásban. Bizonyára ismerős az az érzés amikor az ember hosszútávon fut, akkor szúr az oldala, elfogy a levegő, feltámad az érzés, hogy inkább abbahagyja. Ilyenkor jó, ha van mellettünk valaki, aki biztat, mert ha túllendülünk a holtpontra, akkor örömteli a célba érés. Néha megfáradnak a legjobbak is, de ti el ne csüggedjete! Nézzetek Krisztusra! Ez a megérkezés titka.

4. Nézzünk fel Jézusra, a hit szerzőjére és beteljesítőjére!

Jézus a követendő példa, aki engedelmes volt haláláig. Szúrt az oldala, beleszúrták a lándzsát, de állhatatossággal futott egészen a célig. Most az Atya Isten jobbján ül és könnyörög érettünk.

A felszólítás: *„Nézzünk fel Jézusra!”* – lehetőség az elcsendesedésre, Krisztus akaratának megértésére saját és közösségünk életében is. A reformáció alap gondolata felismerése válik a reformátorok számára.: egyedül hit által van üdvösség Jézus Krisztusban. Ez a látás először mozgásba hozta a reformátorok hitéletét, majd az egyház folyamatos átalakulásához vezetett. Ez a lendület vezetett a Szentírás fordításához, a Biblia nyomtatásához, majd a nép tanításához. Mindenki részesüljön az örömuzenetben.

Nézzünk fel Krisztusra! A világos cél, a folyamatos kapcsolat Jézussal szilárdná teszi hitünket és hitünk által felragyog Krisztus mások számára is. Ámen.

A Szerző a Bőnyi Református Egyházközség lelkipásztora, a PRTA öregdiákja.

SZERKESZTŐI KÖSZÖNTŐ

*„Szívem zsong a szép szavaktól,
művemet a királynak mondom el,
nyelvem gyors mint az írnok tolla.”*

(Zsolt 45,2)

Írta: Sárközi Gergely Antal főszerkesztő

Ebben az összevont október-novemberi közös őszi lapszámban a kedves Olvasók a református oktatásban, nevelésben is jelen lévő önkifejezési formákba, lehetőségekbe nyerhetnek bepillantást. Ennek az önkifejeződésnek három résztémájával foglalkozunk: egyrészt szó lesz a grafikus- és festőművészetről, a táncművészetről, másrészt pedig az irodalomról, költészetéről. Bemutatkozik dunántúli egyházkerületünk anyaiskolájának, Pápai Református Kollégiumunknak művészeti szakgimnáziuma, annak is képzőművészeti, valamint néptánc tagozata. Két Refis öregdiák festménye, grafikája is helyet kapott lapszámunkban – eredeti elképzelésünk szerint ezek a művek kisebb illusztrációkként kerültek volna Kerpel tanár úr cikkének végére, azonban azok kidolgozottsága, részletessége okán inkább úgy döntöttünk, külön oldalakon mutatjuk be őket. Az irodalom és a költészet világában a jobb tájékozódást segíti Mayerné Pátkai Tünde tanárnőnek a református kollégiumokban tanult költőkről, írókról, lelkész-költőkről írt cikke, melyet teológiánk volt és jelenlegi hallgatóinak, illetve munkatársainak versei követnek. A lelkipásztoroknak, hittanoktatóknak a tánchoz való viszonyát segít tisztázni dr. Szabó Előd tanár úr egyháztörténeti tárgykörbe tartozó cikke, melyet teológiánk táncban jártas jelenlegi és volt hallgatóival készült interjú követ.

Természetesen jelen lapszámunkban a szokásos októberi témánkat is megtartottuk, így a hónapkezdő igehirdetést ismét egy öregdiákunk írta, Kovács Imola Kinga, a bőnyi gyülekezet lelkipásztora. Igehirdetésének alapigéje a Zsid 12,1-3, mely alapján négy pontba foglalva fogalmazta meg keresztyéni felelősségünket és feladatunkat. A reformáció mai kérdéseiről főtiszteletű Dr. Németh Tamás rektor úr vallomásként is értelmezhető cikkéből olvashatunk bővebben. Ebben a tanévben is bővült akadémiánk nem csak új hallgatókkal, de új tanerővel is. Tóth Orsolya katechéta-szakos hallgatónk kérdéseire Horváth Szabina elsőéves teológushallgató válaszolt. Interjúban bemutatkozik intézményünk új tanára, Drs. Lucski Márta is, aki nem csupán a gyakorlati teológiának, de Dél-Koreának is „szerelmese.”

Bár lapszámunk megjelenésének idején a koronavírus-járvány miatt újra digitális oktatási rend lépett érvénybe intézményünkben is, töretlen bizalommal járulunk Isten elé, aki azt mondja: „Íme, a tenyerembe véstelek be téged...” (Ézs 49,16). Ő az, aki soha nem felejtkezik el rólunk, aki ma is kézben tartja az életünket. Ezzel a reménységgel bocsátjuk olvasóink elé a Pápai Kollégiumi Lapok októberi-novemberi lapszámát.

A REFORMÁCIÓ ÜZENETE MA

Írta: Dr. Németh Tamás rektor

A reformáció nem felforgatás, lázongás, bajkeverés volt. A reformáció Isten szeretetének hatalmas megnyilvánulása egyháza iránt. Ma, evangéliumi református keresztyén embernek lenni sokszor kényelmetlen, mert a református egyházban némelyek, még lelkipásztorok is, mindent jónak és elfogadhatónak tekintenek, ami nem református. A világban pedig válogatás nélkül mindent jónak tartanak, ami nem keresztyén. De ez nem szabad, hogy elcsüggyesszen bennünket. Atyáink szenvedést, halált vállaltak a hitükért, ezért lehetek én ma református, és írhatom le az, hogy mit jelent a reformáció üzenete ma.

A reformáció számomra ma bátorságot jelent. Sokan nem értik, hogy mi a különbség a bátorság és a vakmerőség között. Bátorságnak nevezik azt, hogy valaki egy sziklaszirtról leugrik, és csak az utolsó pillanatban nyitja ki az ejtőernyőjét, pedig ez egyszerűen vakmerőség. A bátorság számomra Luther Márton hitének bátorsága. Aki hitbeli meggyőződéséért állt ki, tudva azt, hogy ezért saját egyháza máglyahalálra ítéelheti, senki ember segítségét nem kérte, hanem egyedül Isten kegyelmében bízott.

A reformáció számomra kiállás az igazság mellett. Ma, amikor sokan állítják, hogy az igazság relatív, szükséges újból és újból kimondanunk, hogy az igazság abszolút, és pedig isteni igazság. Az igazság maga Jézus Krisztus, aki úgy jelentette ki magát, hogy Ő az út, az igazság és az élet. Az emberi igazság, a jog útján szerzett, kapott emberi méltóság, amelyért oly sokan és oly hevesen küzdenek, nevetségesen relatív.

A reformáció négy alapigazság, amely minden korszakban megáll és aktuális. Egyedül hit által, egyedül Isten ígéje alapján, egyedül kegyelemből, egyedül Isten dicsőségére.

A reformáció rávilágított arra, hogy az igaz ember hitből él, és aki hisz, a Jézus Krisztusba vetett hitét kész megvallani és köteles megvallani. A reformátori hitvallások arra buzdítanak, hogy saját hitvallásomban minden megértett isteni ígét a maga helyén értelmezzek, keresztyén testvéreim számára érthetővé tegyek, és mai szavakkal válaszoljak arra a kérdésre, hogy mi nekem életemben és halálomban egyetlenegy vigasztalásom, mi az a fundamentum, amihez mindig és mindenkor visszatérhetek, s ahonnan senki le nem taszíthat.

A reformáció arra tanít, hogy Isten ígétét minden körülmény és emberi tanítás elé helyezzem, csak róla gondolkodjam, földi életem zsinórmértékévé tegyem. Eleinktől megtanuljam a keresztyén élet alapértékeit. Ami háromszáz, négyszáz, ötszáz éve nemcsak működött, hanem boldog életet jelentett a Jézus Krisztusban hívő keresztyéneknek, úgy életükben, mint halálukban, az nekünk ma is mérték. *„Egy-két évszázadot vissza kell butulnunk”* – mondja Kányádi Sándor költő, s mennyire igaza van, mert ott még megtaláljuk az evangéliumi keresztyén gyökereket.

A reformáció a Szentlélek munkájára épített. Nem arra gondoltak, hogy mit mond a tanító hivatal, s azon mit lehetne korrigálni, nem is csupán a mértékadó ókeresztyén atyák igeértésére

támaszkodtak, hanem arra építettek, hogy Isten Szentlelke mit világosított meg előttük. A keresztyén gyülekezet, család, egyén ma, hétköznapi döntéseiben Isten Szentlelkének világosságát kéri, nem a saját érdeke mentén dönt, azután a rossz életvezetését meggyónja valakinek.

A reformáció, az evangéliumi református keresztyén élet tehát az Isten Szentlelkének munkája. Az a világos igeértés, azok a világos hitvallások, az az egyértelmű teológiai látás, amit a reformáció teológusai megmutattak, korábbi évszázadokban nem voltak tapasztalhatók. Azért volt, azért lehetett és azért lehet ma is reformáció, mert mielőtt a keresztyén egyház valami bálványimádó mélység mocsarába süllyedt volna, saját ellenmondásai miatt szétesett volna, Isten Szentlelke világosságot gyújtott benne.

A reformáció megtanította a Lélek által újjászületett embernek a hálaadás útját, Isten dicsőítésének boldog útját, hogy járjon rajta. Nem az volt és nem az ma sem az igazi kérdés, hogy hány dicsőítő alkalmat tartunk, hanem az élet minden pillanata a hálaadás és dicsőítés rendjében történik. „*Hála, azért is, ím, hogy néked hálát adhatok*” – mondja az egyik énekünk.

A Szerző református lelkipásztor, egyetemi tanár, a PRTA rektora.

REFORMÁTUS IRODALMI ÖKOLÓGIAI EGYENSÚLY - AVAGY IRODALMISÁG A REFORMÁTUS KÖZOKTATÁSBAN

Írta: Mayerné Pátkai Tünde

Református közoktatási intézményeinket az irodalmi műveltség rendkívüli gazdagsága és sokszínűsége mind a történelmi múltban, az ún. régiségben, mind pedig a jelen oktatási gyakorlatában magasan kiemeli a magyar oktatási intézmények közül.

Ha a történelmi kollégiumaink falai között nevelkedett és nevezetessé vált elődöket akarjuk felsorolni, akkor tulajdonképpen nemzeti kultúránk legjavát vesszük számba. Mit érne a debreceni kollégium Kazinczy, Csokonai, Kölcsey, Arany, Móricz vagy Ady; a sárospataki Tompa Mihály, Gárdonyi Géza, Erdélyi János vagy Mészöly Dezső; a kolozsvári kollégium Áprily Lajos, Gyula Pál, Sütő András vagy Bodor Ádám irodalmi hagyatéka nélkül. Persze a kérdés fordítottja is izgalmas eszmefuttatás lehetne, hiszen az imént felsorolt irodalmi tekintélyek aligha töltötték volna be azt a küldetést, amit róluk tanulunk, tanítunk, ha nem az adott református kollégium emberformáló műhelyében szívják magukba a tudományt, szereznek életvezérlő hittapasztalatot, nem ott látnak követésre méltó mintát, nem az ott tanítók vállaira állva bontogatják szárnyaikat. Így vagyunk ezzel Pápán is.

Hála a Mindenhatónak, büszkén sorolhatjuk azokat az egykori tanítványokat, akiknek irodalmi munkássága a mai napig mérce, az ég és föld közötti mértéke. Petőfi, Jókai, Csoóri Sándor, Rab Zsuzsa, Bódás János, hogy csak a legnagyobbakat említsem érték és mérték a számunkra. Bódás János még pápai diákévei alatt. 1926-ban írta:

*„Isten belefér egy röpke percbe
és mégis végtelen időt betölt.
Őt hordozza a testek csöppnyi sejtje-
mégis szavára mozdul ég s a föld.*

*Az Isten az, ki könnyű, édes álmod,
s csillagokat ostromló vágyat ad,
s míg roppant változásokat igazgat,
megolvasztja a hajszálakat.”*

Micsoda kegyelmi ajándék, hogy az idő egy pontján Isten lehetőséget adott, ad nekünk, hogy e roppant változásoknak tanúi, mások számára irodalmi értékű megfogalmazói, sőt, esetenként formálói lehetünk. Talán valami ilyes-szerű felismerés ihlette Petőfit is, amikor megfogalmazta:

*„Több a költészet! Olyan épület,
Mely nyitva van boldog-boldogtalannak,
mindenkinek, ki imádkozni vágy.
Szóval: szentegyház, ahova belépni
Bocskorban, sőt meztláb is szabad.”*

De természetesen, amikor irodalmiságról beszélünk, akkor nem csupán a szépirodalomról kell gondolkodnunk. Az irodalom a nyelv művészete. Ma biztosan nem így, nem ebben az értelemben, és végképp nem ezen a fokmérőn beszélnénk magyar nemzeti kultúráról, ha nincs Károli Gáspár, Apáczai Csere János vagy Szenczi Molnár Albert, Kőrösi Csoma Sándor. Pápa is bővelkedik nyelvészekben, műfordítóknak, akik az irodalom alapanyagát, mondhatni nyersanyagát tanulmányozták, rendszerezték. Ilyenek Lőrincze Lajos, Bodolay Géza, Ballagi Mór, vagy a műfordító Vikár Béla, a kuruc költészet kutatója, rendszerezője: Thaly Kálmán.

Gyakran éri vád manapság az egyházat azért, mert a mai átlagember számára érthetetlen, kánaáni nyelvként emlegetett nyelvhasználati módja korszerűtlen, elavult, ósdi. Én magam az oktatás oldaláról éppen az ellenkezőjét vallom. A szakrális nyelv olyan értékörző- mentő rétege a magyar nyelvnek, amit valóban csak kevés helyen hall, és szinte nem is használ a magyar átlagember, de akik a református oktatási intézmények falai között nevelkednek 4-6-8 évig, annak passzív szókincsévé, keresztyén-nemzeti identitásának elemi részévé válik. Nem életidegen, nem kirekesztő, sokkal inkább az összetartozást erősítő közös kincs.

Új Nemzeti Alaptantervünk, közismertebb nevén a NAT / 5/2020. (I. 31.) Kormány rendelet / bevezetőjéből, az ún. Alapvetésből idézek, amelynek aláhúzott sorait különösen ajánlom az tisztelt olvasó figyelmébe:

A Nat a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül.

Meghatározza azokat a nevelési-oktatási alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. A Nat emellett meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. A Nat lefekteti a köznevelés elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alapműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is. A Nat a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást. A Nat elsődleges felhasználója a nevelési-oktatási intézményben dolgozó pedagógus, valamint az intézményvezető. Ez a dokumentum az ő munkájukhoz ad irányutatót, keretet.

Nemzeti Alaptantervünk keresztyén nemzeti kultúránkat az alapműveltség részének tekinti. Vagyis magyar nyelvről és magyar irodalomról a fentiek szerint nagyon is korszerű módon, mondhatnám törvényi szabályozással is megerősítve beszélhetünk református oktatási intézményeinkben. 2014 óta, a kimeneti szabályozás teret engedett a keresztyén értékrend érvényesítésének az irodalom tanításban. Az akkor új típusú, kétszintű érettségiként bevezetett vizsgakövetelmény ugyanis lehetővé tette, hogy a 20. érettségi tétel az ún. regionális irodalomról szóljon, illetve a kortárs szerzők közül is szabadon választhat igénye, ízlése szerint a szaktanár, az intézményi szakmai munkaközösség. Mára természetes, hogy egy pápai refis diák érettségizhet *Bódás János* vallásos lírájából, *Csoóri Sándor Diákevek harangzúgásában* című önéletrajzi esszéjének keresztyén vallásos motívumaiból, vagy elemezheti *Rab Zsuzsának*, a pápai kollégium történelmi hányattatásairól és feltámadásába vetett reménységéről szóló *Tövisek közt sajlódó gyenge lilium* című oratórikus szerkesztésű hosszúversét. Természetesen a választék ennél sokkal bővebb, hiszen akár református énekeskönyvünk pápai kötődésű énekszerzői- Sztáray Mihály, Huszár Gál, vagy *Pécselyi Király Imre* éppúgy lehet tananyag, mint *Moldova György* regénye, a gályarab prédikátorok sorsát megörökítő *Negyven prédikátor*, de akár a fiatal exrefis író-költőnemzedék arra méltó alkotásai is. A Nat külön órakeretet is ad arra, hogy minden intézmény a saját helyi tantervébe beillessze az általa fontosnak tartott alkotókat és műveket, az irodalmi, nyelvi műveltség kiegészítését. Tanári szabadság és mondhatni szaktanári fogékonyság kérdése, hogy mennyire érzékenyítjük diákjainkat Pilinszky, vagy akár József Attila vallásos lírájára, és természetesen a világirodalom nagyjainak keresztyén vallásos, etikai megközelítésére, gondolok itt Dosztojevszkij, Tolsztoj, vagy akár Albert Camus regényeire.

Bocsátassék meg nekem, hogy irodalomtanárként irodalomról és nyelvről gondolkodom a főszerkesztő által megadott tematika körében. Mindemellett nem feledkezem meg arról sem, hogy

az irodalmiság nem csupán a humán oktatásban jelenhet, jelenik meg. Boldoggá tesz, amikor látom, hogy a matematika szakos kolléganőm minden matek dolgozat mellé egy szépirodalmi vagy bibliai idézetet ír föl bátorításként a tanítványainak. Hogy képzőművészeti tagozaton sokszor kapnak irodalmi illusztrációs feladatot a festők és grafikusok, hogy a néptáncos növendékek balett koreográfiát készítenek irodalmi műsorra. Sorolhatnám még a nemes példákat, ami jelzi, hogy az irodalmiság átszővi a református gimnázium mindennapjait. Itt Pápán ebben élek, de hiszem, hogy egy nyelvet beszélünk az összes magyar református köznevelési intézménnyel. És ahogy mindannyian tudjuk, hogy Kölcsey Ferenc himnusza a 130. zsoltárunk ritmusára és üzenetére emlékeztet, amit a debreceni kollégiumban minden biztonnyal gyakran hallott és énekelt nemzeti himnuszunk szerzője, így mindannyian tisztában vagyunk vele, akik református intézményben tanítunk, hogy feladatunk, küldetésünk van a keresztyén irodalmi ökológiai egyensúly fenntartására. Ehhez kérünk szolgálatba küldő Urunktól áldást.

A Szerző pedagógus, a Pápai Református Kollégium Gimnáziuma, Művészeti Szakgimnáziuma és Diákotthona igazgatóhelyettese, a PRTA óraadó tanára.

VERSEK

TEOLÓGIÁNK HALLGATÓITÓL, MUNKATÁRSAITÓL

A 2019-2020. tanévben teológiánk dalszövegírói pályázatot hirdetett „*kevésbé ismert, de különösen szép énekeskönyvi dallamokra*”, melyre mind hallgatóktól, mind pedig munkatársaktól érkeztek pályaművek. Az alábbiakban az első három helyezett egy-egy verse olvasható.

Marton Livia tanárnő (egyben volt teológushallgatónk), a Prédikátor könyvének mondanivalójára fűzte fel az énekversek szövegeit. Az alábbiakban a 80. zsoltár dallamára énekelhető verstét a Prédikátor könyvének 3. fejezete ihlette.

80. zsoltár dallamára

Megvan az ideje a gyásznak
S megvan az ideje a táncnak
Minden dolognak ideje
Megszabott vége s eleje
És mindennek az ég alatt
Vígásgnak és a sírásnak

Van ideje a keresésnek
S van ideje az elvesztésnek
Építünk, aztán rombolunk
Megszületünk és meghalunk
Jön szeretet és gyűlölet
Így rendezte az Úr bölcsen

Ő, aki megalkotott szépen
Mindent a maga idejében
Mind maradandó, amit tesz
És ami megvolt, s ami lesz
Az, mi tovatűnt, megkerül
Sorsunk így telik vég nélkül

(Préd 3)

Dr. Németh Tamásné Schédl Tímea rektori hivatalvezető asszony egy klasszikus záróének dallamára írt istentiszteleti kezdőéneket – a három versszakban a Szentháromság Isten három személyét megszólítva kérve Isten segítségét az istentiszteletre.

195. dicséret dallamára

1. Szent házadba Istenünk,
Eljöttünk, hogy hálát adjunk.
Itt vagyunk, hogy tiszteljünk,
Felségednek énekeljünk.
Lelked, kérünk, küldd el nekünk,
Hogy mi veled töltekezzünk!

2. Jézus nevében jövünk,
Hozzád, irgalmas Istenünk.
Hogy kérésünk hallgasd meg,
Hisszük, te megteheted ezt.
Jöjj, Urunk, légy jelen köztünk,
Hogy mi téged dicsérhessünk!

3. Urunk, kérünk hallgass meg,
Lelked által nyisd meg szívünk!
Hogy igédet meghallva,
Mi, meg is cselekedhessük!
Kegyelmeddel segíts minket,
Szeress, nevelj, tartsd meg néped!

Eizler Arabella katechéta szakos hallgató a 101. zsoltár dallamára elkészített énekében a keresztyén reménységet öntötte szavakba.

101. zsoltár dallamára

1. Mindenre van erőm a Krisztusomban,
Mert Ő engemet mindig megerősít,
És benne bízom minden időkben, **Próbák között.**

2. Az én lelkem a terhek alatt csügged,
Ezért szememmel a hegyekre nézek,
Ahol az én segítségem is van, **Istenemben.**

3. Ha Ő velem van semmi nem árt nékem,
Mert Jézus híven őrzi egész életem,
„Velünk az Isten”, hangzik az Ige **Erősségem.**

4. Az én lelkemet mindez erősíti,
Erre biztatom felebarátomat,
Mert az Úr Isten szeret bennünket, **Bizonyosan.**

5. Áldom az én gondviselő Atyámat,
Imádom az Ő egyszülött Fiát is,
Keresem vigasztaló Szentlelkét, **Meg is lelem!**

*„Dicsérjétek az Urat! Dicsérjétek Istent szentélyében, dicsérjétek a hatalmas égboltozaton!
Dicsérjétek hatalmas tetteiért, dicsérjétek nagyságához méltóan!” (Zsoltárok 150,1-2.)*

KOHI HABIB VERSEI

Az élet maratonja

Vigyázz, kész, tűz, rajt!
És kedves Hölgyeim és Uraim,
Tisztelt Emberiség!
A futam elindult.
A táv egyelőre ismeretlen,
megszámlálhatatlan az indulók sokasága,
ismeretlen útszakaszokra vállalkozott,
mindahány nevező.
Érdekes kanyargós futam várható az összes pályán,
hol elveszve, hol megmentve,
mikor kímélve, mikor pedig
kegyetlenül kell áthaladni az
nemes pálya szakaszain.
Hol egymásra találva, hol egyedül.
Valamikor vezetve, máskor pedig,
nem kérve belőle.
Az égben pásztázó kamera figyel.
Mindahányan vagyunk, futunk, loholunk
vagy épp megpihenünk,
de minket néz,
lát bennünket.
Sokszor erőfeszítéseinket látva megsegít,
olykor pedig megválaszolva kérdéseinket,
máskor pedig teljes némaságba fullad
maratoni, életen át tartó zarándoklatunk,
de sosem magunkra hagyva.

Érted?!

Tudod van, hogy félek eléd állni,
nem-nem dehogy
gondoltam meg magam
hiszek én. Nem miattad van.

Miattam.

Mégis mit gondolhatsz,
amikor utálkozom, mert szoktam,
jó legtöbbször utána gyorsan megbánom,
de akkor is, tudod szégyellem előtted.

Nem baj? Köszí!

De mit gondolsz akkor amikor
büszke konok fejjel kitartok
gondolataim mellett
és nem engedek semmiből?

Azt is szabad? Bár csinálnánk többször?

Nagyobb lenne a fegyelem?

Hát jó. És akkor mi a helyzet, amikor csak a pénzt egzisztenciát és anyagi biztonságot kergetem?

Hiszen élni csak kell, meg vasárnap jó szívvel adakozni, hiszen a jókedvűt megáldod!

Dehát nem marad erő meg idő a lelkeségre,
akkor ezzel mi e helyzet?

Ja, hogy most is pont azt csinálom?

Észre sem vettem, hogy figyelsz, hogy itt vagy.

De amikor kések a templomból,

biztos morgolódsz magadba,

hogy nekem még ez sem megy,

hogy hetente egyszer pontos legyek.

Ez már csak ki veri a biztosítékot nem?!

Ja Te mindenkit mindig vársz a házádba?

Feltétel nélkül? Hogy érted ezt?

De akkor nincsen küszöb a te országodba?

bárki beléphet?

Hát ez örület ez tiszta kavalkád,

akkor ezzel most én mit kezdjek?

Nézzem jó szívvel?

Pedig én annyi mindent teszek,

mindig ott vagyok örömmön felül,

tudod amikor éppen nem a

dühömmel, büszkeségemmel anyagi jobb léttel

vagyok elfoglalva én csak a tiéd vagyok!

Habár erre nem sokszor van időm,

de akkor is csak különb vagyok,

mint aki csak úgy beesik nem?

Ja, hogy általában én is csak úgy beesem,

valamikor én is csak beestem.

Vihar után

Minden vihar után
kisüt a nap.
Bármennyire is megázol,
ne hagyd el magad.
Tisztító tűz helyett,
vizes lesz lelked
elméd tán' haragra
gerjed,
de ázott személyed
a vihar után feléled
és a napsütésben lesz
legnagyobb erényed,
hogyan a vihar alatt
meddig maradsz?
Egyedül talán
Isten tudja azt,
de ha egyszer
a viharból kiszakajt
egy sem húzza ki többet
lábad alól a talajt.

A Szerző a PRTA volt hallgatója.

BALLA ATTILA: ŐSZ

Az angyalok sírnak, könnyeik, mint esőcseppek hullnak a földre.
A fák levelei lehullanak a földre, mint aranyfüst takarják el,
Ágaik az eget ostromolják, mereven, mint csontvázkezek,
De a szívük mélyén tudják, hogy jön az új élet, zöld gyönyörükben
Felöltözve üdvözlik a tavaszt, Istent dicsőítve új élet boldogságát hirdetik.

A Szerző anglikán lelkipásztor, a PRTA spirituálisa.

A PÁPAI REFORMÁTUS KOLLÉGIUM MŰVÉSZETI SZAKGIMNÁZIUMÁNAK KÉPZŐMŰVÉSZETI KÉPZÉSE

Írta: Kerpel Péter József

Új iskola született a Pápai Református Kollégiumban, így 2010 szeptemberében elkezdődött a tanítás a Művészeti Szakközépiskolában is. Mára tény, hogy végzőseink magas színvonalon birtokolják a művészi grafika és festészet minden elméleti és gyakorlati tudnivalóját. Felsőfokú OKJ-s vizsgán szerzett bizonyítványukkal belépőhöz jutnak a képzőművész képzettséget igénylő szép foglalkozásokhoz, egyetemekre. Optimisták vagyunk, mert vonzáskörzetünk kiterjedése messze túlnyúlik Pápa határán. Veszprém megye egész területéről, sőt az egyházkerület távolabbi részeiről is érkeznek hozzánk kisdíákok. Jó látni, hogy az országos pályázatokon szerzett kiemelt fődíjak, kiállításokon bemutatott remek alkotások és a sok dobogós versenyeredmény, mind-mind a Magyarországon működő egyházi fenntartású szakközépiskolák között elnyert első helyezésünket igazolják. Büszkéek vagyunk rá, hogy az elmúlt évek során Budapest és Bécs után már Firenzébe, és Velencébe is eljutott a Refi képzőművész diáksága az őket nevelő tanárgárdával.

Az öt éves időkeretben dolgozó szakképzési rendszer forrongó időszakában léptünk a „porondra”. A modulok szerinti, majd a komplex vizsgás szakközépiskolás időszak után, mára szakközépiskolában kezdik tanulmányaikat tanítványaink a 4+1-es szisztémát követően az 5 éves variációban. A vizsgaremekeikből összeállított vizsgakiállítás a díszteremben, a portfóliójuk anyaga, vagy a népművészet kapcsán készült vizsgadolgozataik mind-mind megállnák a helyüket bárhol az országban, ahol hasonló képzéssel foglalkoznak – hallhattuk az országos rálátással rendelkező vizsgaelnököktől.

A festőnövendékek messze földön jó hírű mestere Katona György. A grafika mestere Nikolausz Krisztián, aki minden növendékét megnyeri az örömteli alkotásnak. Boros Zita tanárnő elsősorban a mintázás, plasztika és művészi rajz rejtelseibe vezeti be tanítványait. Varga-Pesei Petra tanárnő a gimnazisták vizuális kultúrájának csiszolásáról gondoskodott, most második gyermekét várja. Marosi Diána tanárnő festőművészként minden területen a maximumot hozza ki tanítványaiból. Kisantal Tibor kiváló számítógépes grafikai szakember, aki egyetemen is tanít. Szücs András öregdiákunk a Képzőművészeti Egyetem elvégzése után gyakornoki idejét tölti nálunk. Kerpel Péter József, mint munkaközösség vezető lerakta a megálmodott művészeti iskola alapjait, összegyűjtötte kiváló művész csapatát.

Felvetődik a kérdés, hogy mi támasztja alá derűlátó szemléletünket. A felvételre jelentkezők megnyugtató száma, és érdeklődése, valamint tanulmányaik során elért eredményeik magukért beszélnek. Ezek közül emelem ki a legfontosabbakat a teljesség igénye nélkül: részvételünk és

dobogós helyezésünk rendszeres az Országos Rajzversenyen, az Országos Gyermekek- és Ifjúsági Művészeti Találkozón-Budapesten (XVIII. kerület), Keszthelyen, a Helikon Ünnepségen „Vizuális művészetek” kategóriában, Veszprémben a Padányi Főegyházmegyei Rajzversenyen. Az elmúlt évek során rajz, valamint művészettörténet OKTV megmérettetésén Kisantal Krisztina országos negyedik, Löwenberger Patrik harmadik helyezést ért el. A református iskolák hagyományos Művészeti Triatlon versenyén, amelyet a budapesti Lónyay Utcai Református Gimnázium és Kollégium rendez, a csapatverseny első helyét tanulóink nyerték el hazahozva a vándorserleget Pápara. Lehetőségünk nyílt bekapcsolódni a Pápai Református Gyűjtemények ismeretterjesztő munkájába a „Múmia Project” révén. Növendékeink az ókori egyiptomi halotti kultusz iparművészeti tárgyainak másolatait, sokszorosítható prototípusait készítették el, festették és díszítették az ősi előírásoknak megfelelően. A „Dunántúli Református Kincstár” című pályázat keretében született meg a „Hóri nyomában” című mesekönyv, amelyet Halászné Kapcsándi Szilvia írt, és a képzőművész diákjaink illusztráltak Nikolausz Krisztián grafikusművész irányításával. Hasonlóan eredményes volt a múzeumi készletben megtalálható református úrasztali kendők motívumainak összegyűjtése. Természetes, növényi festékanyagok felhasználásával képzőművészeti kompozíciókba való beágyazása. Rendszeres felkérést kapunk a Dunántúli Református Egyházkerulettől, hogy ünnepi alkalmakra képeslapot, meghívót, vagy egyéb dekorációs kelléket tervezzünk. Diákjaink munkái többször szerepeltek a Dunántúli Református Lap címlapján.

Kiemelkedően fontos, hogy minél szélesebb körben mutathassuk meg a Kollégium falai között zajló művészeti képzést a pápaiaknak, tágabb környezetünknek. Ez valósult meg a pápai református templomban megnyílt több diákkiállítás során. Ennek folytatása volt Katona György festőművész és festőnövendékeinek közös bemutatkozása a JMSZK emeleti bemutató terében, a Pápai HEMO új diákgalériájában felhelyezett diákmunka kollekció, Löwenberger Patriknak, majd Kulifai Boldizsár növendékeink nagy sikerű önálló kiállítása Tapolcafőn a református templomban és Dunai Virág bemutatkozása a Pápai Pedagógus Művelődési Házban. Az országos rangú Ajkai Tárlaton tanár és diák együtt szerepelt nagy elismerést szerezve iskolánknak. Mesterek és tanítványok mutatkoztak be a Művészetek Völgyében található Taljándörög református templomában a szakrális térhez illő alkotásokkal. Ennek lehetnek tanúi azok a látogatók is, akik a Pannonia Reformata kiállítótermeiben találkoztak a Református Ótemplom és a Pápai Zsinagóga tereit is bemutató diák alkotásokkal.

Iskolánkban oly mértékben része a protestáns szellemiség mindennapjainknak, hogy az alkotó munkát természetes módon szövi át a testi és lelki létezés titokzatos egysége.

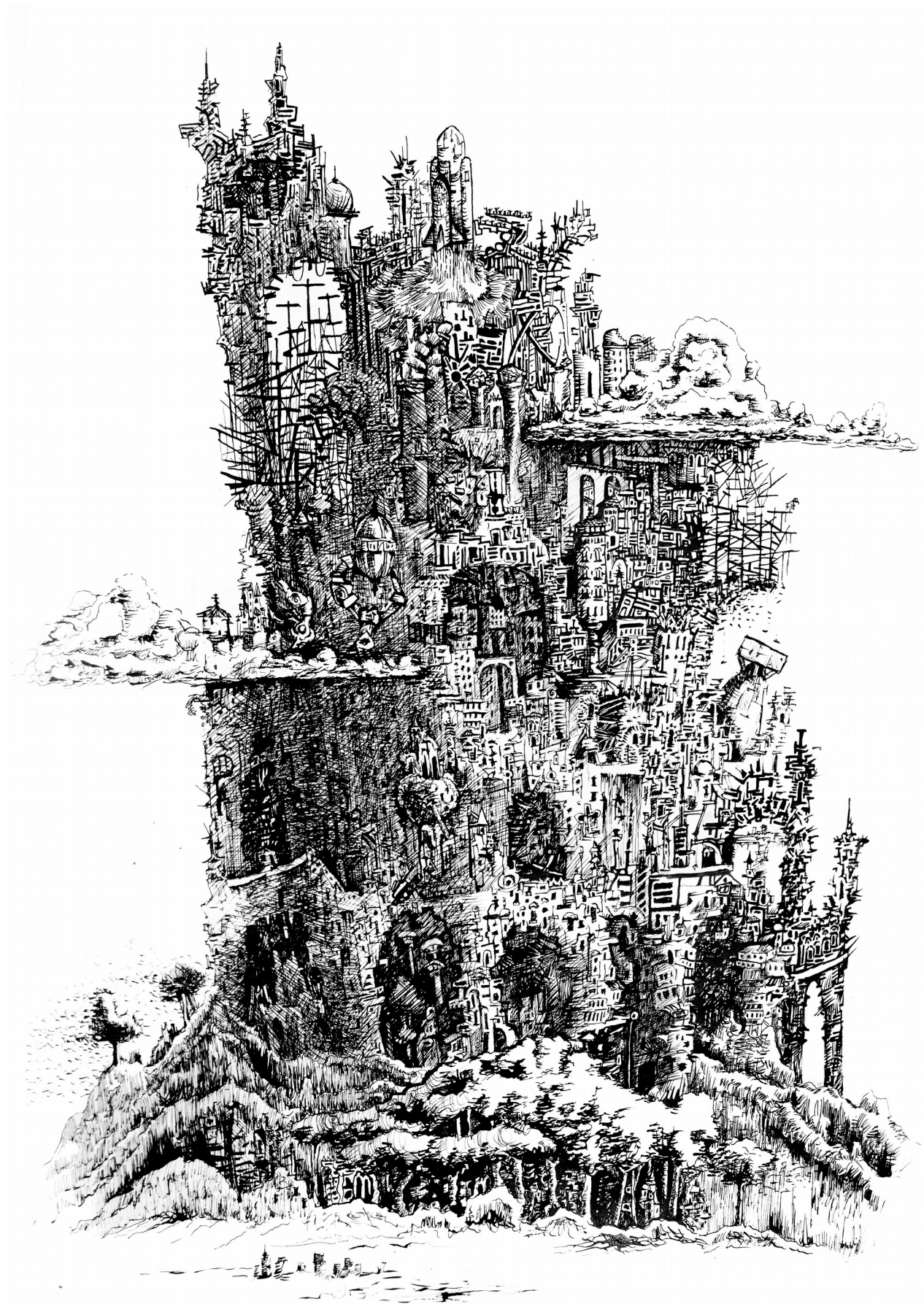
Soli Deo Gloria!

A Szerző pedagógus, a Pápai Református Kollégium Gimnáziuma, Művészeti Szakgimnáziuma és Diákotthona művésztanára, munkaközösség-vezető.

* * *

Gregosits Réka: Advent

Kulifai Boldizsár: Bábel tornya

A LELKÉSZEK ÉS A TÁNC

Írta: Dr. Szabó Előd

Sokan gondolhatják úgy, hogy ez a kérdés, már nem kérdés. Ugyan kit érdekel, hogy a lelkész táncol-e vagy sem, hogy felölti-e magára a népviseletet és valami legényeset lejt, vagy éppen nem. Táncol-e egy esküvőn a házastársával, vagy nem. A 21. századra ez a kérdés a lényegtelen kategóriába került, bár biztosan lennének olyan tánc típusok, amivel kapcsolatban nem mindig és nem minden helyzetben lennének elnézőek a híveink. Csak hogy példát is mondjak, nem biztos, hogy a rúdtáncot elnéznék a nagytiszteletű asszonynak, vagy éppen a chippendale ellejtését a nagytiszteletű úrnak.

Nem teljesen véletlen, hogy ezt a két utóbbi műfajt is idehoztam, ugyanis a tánc általános egyházi megítélése a 16-17. században, mondhatom úgyis, hogy a hivatalos álláspont nem nagyon különbözött attól, mint amit a rúdtánc kapcsán ma gondolunk. Ebben a tekintetben pedig az egyházi gondolkodás példás egyhangúságot mutatott. Teljesen mindegy, hogy Erdélyről, Tiszántúlról, Tiszáninnenről, Dunamellékről, Felvidékről, vagy éppen Dunántúlról beszélünk, nagyjából ugyanazt fogalmazták meg a tánc kapcsán. Nem más az, mint mocsok és fertő. Ez pedig nem csupán a lelkészek táncolására vonatkozott, hanem bármilyen rangú és rendű gyülekezeti tag táncára. Az 1562. évi debrecen-egervölgyi hitvallás egybevonja a táncot a más egyéb játékokkal, és így ítéli el: *„Az írás a hiába való szavakat, udvarlást, gyalázatosságot, szemtelenséget és mindazt megtiltja, a mi a bujaság fáklyáját meggyújtja. (...) Minthogy pedig a játékok, látványosságok s a szemtelen táncok e rosszaktól nem mentek: megtiltjuk és kárhoztatjuk azokat a zsinatokkal. Mert a kik színpadi álcákat öltenek, szemtelen viseletben s taglejtésekkel mutogatják magokat, meggyújtják a bujaság fáklyáját”*.

A táncnak úgy általában a tiltása erősen összekapcsolódott azzal, hogy a táncmultságokat hétvégén tartották, ami miatt a vasárnap megszentelése nem volt túl sikeres. Az ilyen jellegű táncal természetesen mindig volt, és mindig lesz is problémája az egyházi életnek. Ugyancsak az 1562-es hitvallás fogalmazza ezt meg: *„Azt a bálványozási játékot és táncot, mely a mámból és részegségből keletkezett, midőn az istennek, egyházi beszéd hallgatásra és nyilvános isteni tiszteletekre szentelt napokat, játékok és táncokkal töltik el, s midőn az isten iránti kötelességeket a csáb, játék és táncok miatt elmulasztják: kárhoztatjuk; miként a végzések és zsinatok is tanítanak”*. Ebből következik mindaz, ahogyan a lelkészeknek ehhez a kérdéshez hozzá kellett állniuk. Kifejezetten a tánc elleni prédikálásra szólítja fel lelkészeit az 1612-es köveskúti zsinat, amelynek egy végzése a tánc kapcsán leírta, hogy *„rendeljük, hogy hallgatóiknak is tiltsák ezt a csábításhoz hasonló összekeverését a különböző neműeknek”*. Az egyik leginkább mosolyra derítő határozatot azonban az 1626-os komjáti kánonok fogalmazta meg: *„a világiakat is komolyan intjük, hogy ezen pogány eszelősködéssel hagyjanak már fel valahára”*.

Ezen felvezetés után nem lehet kérdés, hogy a lelkészek nem táncolhattak. Ez a köztudatban teljesen benne volt, de hogy a lelkészek nehogy elfelejtsék, ezért újra és újra határozatba foglalták

ezeket a tiltásokat. Sőt, a lelkészek saját maguk is nyilatkoztak arra nézve, hogy ezeket a szabályokat magukra nézve kötelezőnek ismerik el. 1569-ben egy lelkész megígérte a hitvallás megtartása mellett, hogy *„távol tartja magát a könnyelműségtől, tánctól, játéktól, verekedéstől, illetlen árucikkek, fegyverek viselésétől”*. A tánc tehát egy sorban van a könnyelműséggel és illetlen árucikkek viselésével. A kánonok ennek megfelelően szép sorban rendelkeztek a tánc tilalmáról, és a tilalmat be nem tartó lelkész megbüntetéséről. Az 1576-os hercegszöllősi kánonok kimondta: *„Az tántz miképpen hogy keresztyén és tisztességes emberhez nem illik, ezenképpen senkinek szabadná nem hadgyok, hanem inkább azt akarjuk hogy minden Tanító(k) közönséges képen tilcsa. Az Tanítóknak pedig ha valamellik vagy ő maga vagy háza népe táncoland, tisztitül, megfoztatik”*. Az 1595. évi felsőmagyarországi cikkek kimondták: *„A lejtést, vagy a mint nevezik táncot, ugy a köz, mint a magán helyeken egészen eltiltjuk a lelkészeknek. A tilalom áthágói pedig komolyan meg fognak büntettetni”*. Az 1612. évi köveskúti zsinat kánonai megfogalmazták: *„Az egyházak pásztorainak hivatalvesztés terhe alatt tilalmazzuk a táncolást és bármiféle kartáncot, melyek általában keresztyén embernek meg nem engedhetők, és sok rossznak előidézői és alkalomnyújtói. (...) Ugyanezt tiltjuk az iskolarektoroknak is”*. Az 1626-os komjáti kánonok szerint ez a tilalom még a lelkész családjára, sőt a tanulókra is vonatkozik. *„Akár köz-, akár magánhelyen az Isten szolgáinak, ezek feleségeinek és leányaiknak, valamint az iskolák rektorainak és tanulóinak a táncot egyáltalában megtiltjuk, és ezen tilalom áthágóit szigorúan megbüntetni rendeljük”*. 1649-ben a geleji kánonok is még a szigorú tiltásokat fogalmazta meg: a lelkészek *„illemsértő dalokat se ne írjanak, se ne daloljanak, becstelenítő leveleket, gúnyiratokat ne terjesszenek, mások javait el ne ragadozzák; a tánctól és bohóci ugrándozásoktól tartózkodjanak; hangorán, citerán ne játsszanak...”* Itt büntetésként a hivatalból való felfüggesztést hozza a törvény, sőt a megátalkodottakat az egyházból is ünnepélyesen kiközösítik, aki pedig ennek ellenére sem javul meg, *„végül mint gyilkosok és világosan bebizonyult tolvajok végleg letétetvén, a polgári hatóságnak méltó megbüntetés végett átadatnak. Ők is, mint minden más főbenjáró büntetésre méltó ember; habár a hatóságtól életet és kegyelmet nyernek is, a szent hivatalra soha többet fel nem vétethetnek”*. Igen szigorú szabályok ezek, és eléggé részletesek is ahhoz, hogy a háttérben sejthessük a végrehajtást is.

Ezen tiltások mellett, érdekes módon az erdélyi és a hozzá tartozó részek vonatkozásában találkozunk még azzal is, hogy a lelkész, amennyire lehet, még azoktól a helyektől is tartsa távol magát, ahol az emberek táncoltak. Az 1577. évi váradi zsinat szerint a lelkészek elmehettek a lakodalomba, de ott jó példát mutassanak, amikor pedig a zenészek megjelennek, akkor álljanak fel, és menjenek haza. *„Az egyházak lelkipásztorainak szabad elmenniök, ha meghivatnak, a tisztességes lakodalmi vendégségekre, de a köznéppel a köz-, vagy a mint ők hívják, a királyi házba, s csapszékre ne menjenek, azokkal ne játszanak, ne iganak; hanem példájokkal józanon s szerényen indítsák a vendégeskedőket a kegyességre és isteni félelemre s azokat a szokott szemtelenkedésről és buja táncokról beszéljék le. Midőn pedig a hangászok és cimbalmosok megjelennek, hogy az illetlen táncoknál szolgáljanak, a lelkészek magok keljenek fel és távozzanak el, nehogy jelenlétükkel azt a fajtalankodást megerősíteni látszassanak”*. Hasonlóan fogalmaz az

1649-es évek geleji kánon is. *„Azonban mind a menyegzői mind más tisztességes lakomákban is jelen lenniök szabad, csakhogy a tisztesség és kegyesség határát azokban át ne hágják, magukat a poharazókhoz és dőzsölökhöz ne aljasítsák, hanem józanon és tisztességesen viseljék, hogy példájukkal más vendégtársaikat is a kegyességre és mértékletességre indítsák, sőt azokat még szavaikkal is a szerfeletti kortyosságtól, trágárságtól és pajzánkodástól lebeszéljék, s minden alkalmat megragadjanak, hogy azok mulatságába a Szentírásból valamely üdvös beszédet elegyítsenek, amellyel azokat a hitvány és hivalkodó beszédektől és bakszerű ugrándozástól elvonják. Midőn pedig a már bortól nekihevülők intéseiket süket füleik mellett elbocsátani, kényüknek áldozni és táncra kerekedni kezdenek, a lelkipásztorok keljenek fel, s azok kedvező engedelmével távozzanak, hogy jelenlétükkel azok kicsapongását helyeselni ne láttassanak. A másként cselekvők kemény megfeggyezésre méltók”.*

A tánc tilalmának egy egészen érdekes megokolásával találkozunk a felsőörsi részzsinat 1707. június 28-án tartott ülésének határozatai között. Tekintettel arra, hogy zajlott a Rákóczi-féle szabadságharc, amely ekkor nem a vigalomra, hanem inkább a gyászra indította a híveket, ezért a lakodalmakkal és táncsal kapcsolatban elhatározták: *„A lakodalmakban és vendégségeken való hegedülés, muzsikaszó, fajtalan tombolás, táncolás, noha mindenkor nagyon sok gonosszal volt egybekötve, (...) kivált az ilyen szomorú időben, (...) nem öröme, nem vigasságra, hanem sírásra és keserűségre hív Isten bennünket. Akik ezért ennekutána ebben tapasztaltatnak, azoknak is hasonló büntetésük lészen: akiknek házában muzsikaszó hallatik, az egyházból kirekesztetnek. Ha pedig valamely prédikátor vagy iskolamester az ilyen vendégségeken megjelenik, s elnézi, és jelenlétével javálja: cselekedetért tisztéből kivettetik”.*

Arra számíthatnánk, hogy ilyen véres törvények tömegével vonták maguk után a különböző büntetéseket is. Ennek ellenére egyetlen apró jelzését látjuk annak, hogy megemlítik egyáltalán a táncot, mint ami nem erkölcsös dolog, de az italozás és a szomszéd tyúkjainak lövöldözgetése mégiscsak nagyobb súlyú vétség. Amikor Torkos Jakab püspök 1747-ben végzi az egyházlátogatást, akkor az egyik lelkészről feljegyezték: *„még eddig jól viselte magát egyéb aránt, de mikor bort iszik, vagy hirtelenség benne, nem veszekedett ugyan senkivel, hallották, hogy másutt tánczolt, a kertében menván a szomszédja tyúkjai, hármát azokban ellőtt”.*

A kemény törvényekből nem következik az, hogy azokat végre is hajtották, és nem következik az sem, hogy a lelkészek sehol, soha, semmilyen formában nem táncoltak. A szabály azonban egészen a 18. század elejéig biztosan ez a tiltó szabályozás volt.

Ezt követően aztán az ellenreformáció eléggé ránehezedett református egyházunkra ahhoz, hogy ne éppen az legyen a legnagyobb kérdésük, a lelkész táncolt-e a hétvégén, vagy sem? Az 1791-es budai zsinat kánonai már semmilyen formában nem érintik ezt a kérdést, a későbbi törvények pedig nem tartják szükségesnek, hogy mindezt megemlítsék. Az evangélium szerinti tiszta életet megkövetelték, és megkövetelik a törvényeink, de ez nem jelenti azt, hogy a táncot bármilyen formában tiltanák. Hogyha van egy szép keringő, amin a lelkész édesanya, vagy édesapa a szalagavatón gyermekével táncol, ha van egy néptánc kör, aminek tagjaként a lelkész a saját örömének megfelelően részt vesz, ha van egy lakodalom, ahol házastársával együtt a táncparketre

lép, azzal nem fogja törvényeinket megsérteni, és nem fogja az evangélium szerinti tisztaságot bemocskolni.

A cikk elején említett bizonyos műfaji megszorítások azért ma is vannak. Lelkészeknek nem szabad botrányt okoznia, nem szabad, hogy a hívei előtt olyan állapotba hozza magát, ami miatt az evangélium ügye sérülhet. A kérdés a 16-17. században sem az volt, hogy szabad-e a lelkésznek táncolnia, hanem az, hogy magaviseletével, életével, tetteivel Krisztus ügyét hirdeti-e, vagy annak mindez sérülésére van-e. Ezért találkozhatunk az 1562. évi debrecen-egervölgyi hitvallásban is egy olyan engedménnyel, amely a tánc bizonyos formáját megengedi: „*azonban nem tagadjuk meg a tisztességes és nem szemtelen játékot és a szemérmes lépést vagy táncot, melyben hiányzanak a szemtelen és féktelen mozdulatok és érintések, a lélek megújítása tekintetiből: miként Dávid és a szent leányok is táncoltak*”.

Táncoljon a lelkész, vagy ne táncoljon? Nem tilos a tánc, csak annak a formája legyen olyan, ami Isten dicsőségére és Krisztus evangéliumára mutat tovább. „*Akár esztek tehát, akár isztok, vagy bármi mást tesztek, mindent Isten dicsőségére tegyetek!*” (1Kor 10,31.)

A Szerző tatabányai református lelképásztor, docens, a PRTA Szisztematikus-történeti Intézetének intézetvezetője.

TÁNC-ÉLET-REFI

Írta: Kondics Gergely

“A tánc a legmagasztosabb, a legmegindítóbb

és a legszebb a művészetek között,

mert nem pusztá lefordítása és absztraktálása az életnek,

hanem az élet maga.”

Martha Graham

Egyszer hallottam egy elméletet, talán Gundel Takács Gábortól egy interjúban, miszerint Isten azért ad neked tehetséget, hogy próbára tegyen téged. Az első és igen nagy próba, hogy a kapott tehetséged, vajon olyan értéké tudod-e alakítani, ami hasznos a szűkebb vagy tágabb közösséged számára. Ezután következik a még nehezebb próba, hogy a tehetség és az általad teremtett érték megváltoztatja-e a személyiségedet és ha igen vajon milyen irányba? Majd talán a legnehezebb, hogy amikor eljön a pillanat akkor ezt az egészet el tudod-e engedni?

Szerencsésnek érzem magam, hogy a legnehezebb próbához csak a csírákat kell megadni a nálunk tanuló gyerekeknek és a Refi jó táptalajt biztosít, és örülök, hogy a második próbára egyelőre csak jó példát látnak az éppen hozzánk járó középiskolások a Pápai Refi korábban végzett táncosai-

tól. Mivel a két legnehezebb próba jó irányba látszik terelődni, így a gimnázium néptánc tagozatán foglalkozhatunk az elsővel, miszerint támogatjuk, hogy a hozzánk járó gyerekek értékke tudják alakítani a tehetségüket. Ugye Thomas Alva Edison is megmondta *“A zseni 1% tehetség és 99% verejték.”* Ez ránk a tánctagozaton kimondottan igaz, főleg a verejték, aki nem hiszi az jön be egy szerda délutáni órára.

Ha már itt tartunk, hogy szerda délutáni óra. A Pápai Református Kollégium Gimnáziumában és Művészeti Szakgimnáziumában 2010 óta van lehetősége az ide jelentkező diákoknak néptánc tagozaton tanulni. A tagozat ötletgazdája és elindítója a Pápai Vadvirág Néptáncegyüttes vezetője és a P.R.K. Tánc-Lánc Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója, Müller Anita. A szakgimnáziumi képzést is ő maga vezette 2017-ig, majd a tagozat vezetését jómagam kaptam meg és ezt a feladatot igyekszem legjobb tudásom szerint folytatni.

Megfordulhat a kedves olvasó fejében, hogy hogy is néz ki egy ilyen táncművészeti szakgimnáziumi képzés? Vajon aki ide beiratkozik, ő mit csinál a hétköznapiakban? Amint már fentebb említettem szerdán délután aktívan verejtekezik, de egyébként nem csak ekkor. A heti öt iskolai naphoz három napon közismereti tárgyai vannak a nálunk tanulóknak, a maradék kettőn pedig úgynevezett szakmai napon vannak a diákok. Ezek a szakmai napok fogalmazhatunk úgy, hogy elég mozgalmasak tudnak lenni, általában megjelenik benne egy szemernyi gyakorlati képzés, napi röpké négy-öt a felsőbb évfolyamokon inkább hat óra klasszikus balett és magyar néptánc, illetve mivel szeretik ezt csinálni a tanulók, ezért pihenésképpen szakmai elméleti órákkal levezetjük az előzőeket. Ezek az órák segítik a gyakorlati órák anyagainak mélyebb megismerését és egy általános, de szakmailag magasfokú műveltséget adnak a választott szakma elméleti területeiről, mint például a néprajz, a táncfolklorisztika, a népzene vagy a tánc történet. Amikor a tanulók már a képzés vége fele járnak, akkor a néptánc és a klasszikus baletten kívül Molnár technikába, kortárs-modern és társastáncokba is betekintést kapnak, illetve az elméleti tárgyak sora is bővül például a táncjelírás rejtjelmeinek kibogozásával. Majd ha mindez szépen egy használható tudássá érik a diákok fejében és lábában, akkor egy a képzést lezáró vizsgával úgynevezett OKJ vizsgával Táncművész végzettséget szereznek, azért ez szerintem elég menő.

Na de hogy is illik össze a református szellemiség az előadóművészeti oktatással? Lehetne itt sorban írni, hogy a közösség fontossága, a nyitottság és a megújulásra való képesség és hogy akár a magyarságtudat a Kárpát-medence hagyományainak megismerésén túl még a Bocskai viselet díszítésének mintájában is megmutatkozik, mely minta visszaköszön a székely nadrág zsinórozásában... De azt is el kell mondani, amit Pálúr János református kántor és orgonaművész találóan megfogalmazott: *“Csodálatos és egyben küzdelmes a két területet egyesíteni”*. Ha ebből a gondolatból indulunk ki akkor érdemes mélyebbre ásni a két terület kapcsolódási pontjaiban.

Nem biztos hogy elsőre szoros köteléket találunk a református szellemiségben gondolkodó, megfontolt és önmaga belső hangjára figyelő ember és a táncos mint színpadi előadóművész már-már extrovertált személyisége között, aki szinte ősi indulatokat gerjeszt akár a nézőtérén is. Pedig ha kellő alapossgal szemléljük e két területben fontos a nagyfokú tudatosság és az a képesség, hogy maximális figyelemmel szemlélem magamat és a saját fejlődésemet.

Ha már fejlődés – hiszen ezért járunk iskolába, hogy mindig többet és többet tudjunk. Van egy érdekessége általában a művészet tanulásának és ez, hogy legyünk egy kicsit modernek is, angolul a következőképpen hangzik: *Learn by doing*, ez magyarul annyit tesz, *csinálva tanulás*. Valahogy az van, hogy erre még nem találtak ki jobb módszert, hiszen gondoljunk csak bele, ha szeretnénk jobban zongorázni, akkor le kell ülnünk és gyakorolnunk kell, ha szeretnénk jobban festeni akkor többet kell festenünk, ha szeretnénk jobban táncolni akkor, nekiállunk és csináljuk és elfáradunk és akkor is folytatjuk és jobbak leszünk a táncban. Valahogy a hit is egy ilyen dolog az ember életében, ha gyakoroljuk az is jobban fog menni.

A Szerző a Pápai Református Kollégium Gimnáziuma, Művészeti Szakgimnáziuma és Diákotthona néptánc tagozatának vezetője.

„DICSÉRJÉTEK DOBBAL, KÖRTÁNCOT JÁRVA...” (ZSOLT 150,4)

A TÁNC A MINDENNAPI ÉLETBEN

Jelen lapszámunkban az önkifejezés különböző módjairól olvashatunk, s így adta magát, hogy a táncról, s most elsősorban a néptáncról-, a hallgatók, már végzett lelkipásztorok és katechéták tánchoz való viszonyáról is képet kapjunk. A kérdésekre egykori és jelenlegi hallgatónk egyaránt válaszoltak. A mostani hallgatói közösség két tagja, a református teológia szakon tanuló Tamási Szabolcs István és a katechéta-lelkipásztori munkatárs szakon tanulmányait idén megkezdő Lipcsei Gergely, valamint két öregdiákunk, Dr. Csütörtökiné Lőrinczi Tünde Delinke nagytiszteletű asszony és Makráné Imre Enikő hittanoktató fogalmazták meg gondolataikat. Enikő – aki a maga is a pápai Refiben végzett néptánc szakon – néhány évvel ezelőtt néptáncoktatást is vállalt a teológián, így hétről hétről egy-egy este az érdeklődő tanárok és diákok együtt vehettek részt ezeken a kötetlen alkalmakon.

Mióta van jelen az életedben a tánc? Hogyan kerültél kapcsolatba a táncsal?

Dr. Csütörtökiné Lőrinczi Tünde Delinke: *Már édesanyám is néptáncolt, így már a családban is jelen volt a tánc és hozzá tartozó kultúra. Legelőször egy óvodai emlékem van a néptánc tanulásról. Emlékszem, nem voltam hajlandó megfogni a fiúk kezét, csak egynek, és csak vele táncoltam. Aztán általános iskolában, harmadikos koromban az osztályfőnököm beíratott néptáncra, mondván, hogy az majd „helyreteszi a tartásom.” Végül ott maradtam és csak a gimnázium vége meg a teológia ideje esett ki ebből. Diplomázásom óta folyamatosan tagja voltam és vagyok táncsoportoknak. Ahol nem volt, ott alakítottunk egyet (pl: Somogyszobon), sőt, a férjemmel is egy táncházban találkoztunk. Ahol most élünk a családommal, Velence-Gárdonyban is össze hoztunk a helyi táncosokkal egy felnőtt, családos táncsoportot.*

Lipcsei Gergely: Tizenhat éve kezdtem el néptáncal foglalkozni. Három éves koromban az óvodámban volt egy bemutató jellegű néptánc produkció ami nagyon megtetszett. Ámulatba ejtett a tánc, a zene és a daliás férfias népviselet. És ezután az előadás után úgy döntöttek a szüleim, hogy beíratnak néptánc foglalkozásra.

Makráné Imre Enikő: Kisgyermekkorom óta része az életemnek a néptánc. Óvodás voltam, mikor Édesanyám beíratott néptáncra. Ettől kezdve szinte folyamatosan táncolok.

Tamási Szabolcs István: Gyermekkorom óta van jelen a tánc az életemben. Legelső találkozásom magával a táncsal egy, a falum szervezésében megtartásra kerülő szüreti felvonulás és bál alkalmával történt, ahol egyszerre ismerkedhettem meg magával a néptáncsal, a nép hagyományokkal és a népzenevel. Később aztán csatlakoztam a Géderlaki Népművészeti és Kulturális Egyesülethez ahol már több néphagyománnyal és népszokással, valamint a hozzátartozó néptáncsal ismerkedhettem meg. Lehetőségem volt több alkalommal foglalkozni az erdélyi táncokkal és arra is alkalmam nyílt, hogy azt személyesen is megtapasztaljam Erdélyben. A Géderlaki Egyesületnek jelenleg is tagja vagyok.

Mit jelent neked személyesen a tánc a mindennapokban?

Dr. Csütörtökiné Lőrinczi Tünde Delinke: Ami először eszembe jut, az az, hogy bejött a volt osztályfőnököm kijelentése, a néptánc tényleg helyretette a mozgásomat – hiszen aki táncol, annak tartása van, és a mozgása is sokat fejlődik, és ezen túl, maga a tánc is sport, aktív tevékenység mind szellemileg, mind testileg. Megtanít arra, hogy jelen legyen az ember és folyamatosan figyeljen és reagáljon a párja mozgására, megtanít vezetni, de arra is, hogy kövessük a másikat. Említettem a táncsoportokat: minden táncsoport egy közösség, egy olyan közösség ahol a felek támogatják, elfogadják, segítik egymást nem csak a táncban, hanem azon túl is. Mindegyik táncsoportban, amelyhez közöm volt, megvolt ez az attitűd, és nagyon hálás vagyok Istennek azokért a közösségekért amelyeknek tagja lehettem.

Lipcsei Gergely: Számomra a néptánc egy önmegvalósító/kifejező forma. Segít kikapcsolódni a mindennapok gondjaiból és általánosságából. Maga tánc egy olyan eszköz amivel bármit elmondhatok és kifejezhetek. A táncsal törekedek a magyar nemzeti hagyományok és magyarságtudat elsajátítására és ápolására. Maga a tánc egy életérzés amit becsülnöm, ápolnom kell, hogy a jövő fiataljai is otthon és szeretetet tudjanak benne találni mint én.

Makráné Imre Enikő: Számomra a néptánc kikapcsolódást jelent. Még egy fárasztó nap után is képes vagyok táncolni. Ha zenét hallgatok, szinte azonnal táncolni szeretnék rá. A tánc feltölt energiával, és segít a kapcsolatteremtésben, alkalmazkodásban és az elfogadásban. Hiszen a

néptáncban fontos szerepe van az érintéseknek, az alkalmazkodóképességnek, és az empátiának. Két éve segédkezem egy gyermek csoportban az oktatóm mellett. Öröm látni, hogy a mai kisgyerekekben is benne van a mozgás és a játék iránti vágy.

Tamási Szabolcs István: *A tánc számomra felszabadultságot ad a mindennapi terhek letételére. Olyankor elfelejtem a világi dolgokat, illetve csak és kizárólag a táncra figyelek.*

Hogy látod: a református identitás, kultúra megjelenhet-e egyáltalán a táncban és ha igen, hogyan?

Dr. Csütörtökiné Lőrinczi Tünde Delinke: *A bibliában is megjelenik a tánc, mint Isten dicsőítésének az eszköze, ilyen formában sajnos ma már nem része a kultúránknak, talán csak a modern színdarabokban jelenik meg néha. A néptánc azonban kultúránk szerves és élő része, és bár a táncban nem, a népdalokban gyakran megjelenik Isten dicsérete. A református embernél minden abból indul ki, hogy amit teszek, az vajon tetszik-e Istennek. Így van ez a tánccsoporttal is, csak Istentől áldásával tud az ember valódi haladást elérni és folyamatosan fejlődni. Amikor táncolok, akkor sem vetkőzöm le a lelkészi mivoltomat. A tánccsoporton belül, amikor kötetlenül együtt vagyunk, vagy például elmegyünk egy kirándulásra, bizony előkerülnek a nehezebb kérdések is. Missziós eszközzé is válik a tánc, amennyiben hitelesen tudjuk megélni a hitünket, a mindennapi helyzetek során is. A határon túli lelkészek közül sokan nagy hangsúlyt fektetnek, a magyar hagyományok megőrzésére és továbbadására, teológus koromban a „Püsi-túrákon”¹ több olyan lelkésznél is jártunk, akinek gyűjteménye volt népviseletekből, népdalokból, stb. A népi hagyományokban fontos szerepe van az egyházi évnek is, ez határozta meg a viseletüket és azt is hogy mikor volt szabad bált, esküvői, vagy táncos mulatságot rendezni. Például sosem tartottak bált börtben, jó lenne ha ezt mi is tovább tudnánk adni egy olyan világban ahol úgy tűnik minden szabad, hiszen mi azt is tudjuk, hogy nem minden használ.*

Lipcsei Gergely: *Mivelhogy mind a tánc mind a népi kultúra mindenkié, ezért természetes, hogy megjelenhet a református identitás a táncban. A népi kultúrában is nagyon fontos és kiemelkedő dolog volt a hit. Olyannyira, hogy a parasztembereknek külön templomba járó ruhájuk volt és amiben templomba mentek, abban nem dolgoztak és nem mentek el táncházba. A magyar néptáncélet is foglalkozik a hit és a tánc kapcsolatával, számos alkotó próbálkozik párosítani a kettőt, mint például a Magyar Nemzeti Táncegyüttes a csíksomlyói passióban. De hétköznapi emberek életében is akár református körökben is megjelenik a tánc és hit kapcsolata pl: regölés, betlehemezés. Jómagam is voltam betlehemezni még Kárpátalján, Eszenyben – ahol jobban megél egymás mellett a tánc és a hit is. A hitünkben és a táncban az a közös, hogy mind a kettő akkor igazi ha nem előadjuk, hanem megéljük.*

¹ Dr. Márkus Mihály püspök, egyháztörténész professzor a teológia hallgatói számára több éven keresztül szervezett nyaranta kisbuszos kirándulásokat a határon túli református gyülekezetek meglátogatására. Ezeket a túrákat nevezték el a hallgatók „Püsi-túráknak” (- a Szerk.).

Makráné Imre Enikő: *Úgy gondolom, hogy a református identitás különösképp nem jelenik meg a néptáncban. De amiben mégis jelen van, az a tisztelet a társak, az oktató és a tánc iránt, valamint az elfogadásban.*

Tamási Szabolcs István: *Természetesen megjelenik hiszen sok népdal szövege kapcsolódik az egyházi élethez, szokásokhoz, így ezáltal megőrizzük keresztyén és benne református identitásunkat és kultúránkat.*

Köszönöm szépen a válaszaitokat! Életetekre, szolgálatotokra, tanulmányaitokra Isten áldását kérem.

Kérdező: Sárközi Gergely Antal

ELKÉPZELÉS ÉS VALÓSÁG

„Menjetek be a szoros kapun! Mert tágas az a kapu, és széles az az út, amely a kárhozatba visz, és sokan vannak, akik bemennek azon. Mert szoros az a kapu, és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik megtalálják azt.” (Mt 7,13-14)

A Pápai Református Teológiai Akadémián már eddig eltöltött két évem alapján a fenti ige volt az első, ami eszembe jutott azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy milyen itt tanulni? Mint ahogy maga a lelkeszi szolgálat sem könnyű, úgy az ahhoz vezető út is rengeteg akadályt állít a bátor vállalkozók elé. Az idei, 2020/2021-es tanév minden nehézségét református teológia szakon mindösszesen egy nappali tagozatos, valamint két egyéni tanrendes teológus hallgató vállalta. Az alábbi interjúban Horváth Szabina, az egyedüli nappali tagozatos első hallgató számol be az eddigi tapasztalatairól.

Kedves Szabina! Mikor fogalmazódott meg benned, hogy felnőttként majd református lelkeszként szolgálj az Úr Istent? Volt esetleg egy különleges elhívás, amit megéltél vagy régóta tudatosan ide készültél?

Szabina: *A gimnáziumban a kilencedik osztályt követő nyáron sokat foglalkoztatott az a kérdés, hogy milyen területen szeretne látni engem az Úr, milyen hivatásban szolgálhatom Őt. Korábban is felmerült már bennem a teológia gondolata, de ekkor még türelemre intő igéket kaptam. Azonban nem kellett sokáig várakoznom: azon év adventjében, egy csendes hétvégéről hazatérve erősítette meg bennem az Úr az Ő elhívását, hogy induljak el a lelkeszi szolgálat felé vezető úton. Ettől kezdve tudatosan készültem a teológiára.*

Miután már tudtad, hogy az idei tanévet a mi teológiánkon kezded meg, milyen elképzelések voltak az itteni életről? Mi az, amire nem számítottatok és nehezen birkóztok meg vele?

Szabina: *Amikor megkaptam a felvételi értesítőt, nagyon örültem, és vártam, hogy megkezdődjön a tanév. Az meglepett, hogy nappali tagozaton egyedüli elsősként kezdtem a teológia szakon, de az talán még inkább, hogy teológus is egymagam vagyok. Nem könnyű ez a helyzet, főként az első hetekben volt furcsa. Most már kezdem megszokni, de nehezebb így a beilleszkedés. A tanulásban is nagy a váltás a gimnáziumhoz képest, fel kellett venni a ritmust ebben is.*

Milyen előnyei vannak ennek az intézménynek, amit szintén nem gondoltál volna?

Szabina: *Az intézményben nagyon jó az oktatás, a kis létszám lehetővé teszi, hogy tanáraink személyre szabottan foglalkozhassanak velünk, mely nagy segítséget jelent, és hatékonyabbá teszi a tanulást.*

Egyedüli lányként bizonyára nagyon nehéz beilleszkedni. Mik a tapasztalataid ezzel kapcsolatban?

Szabina: *Nem könnyű, talán mondhatom, hogy kifejezetten nehéz. Ez egy különös, és számomra egészen új helyzet. Mostanra már kezdek beilleszkedni. Ebben sokat segít az esti imaközösség, amely lelki táplálékot is nyújt, emellett alkalmat ad a felsőbb évesekkel való találkozásra, beszélgetésre is.*

Az interjú végére érve úgy érzem már mindenki számára érthető az az íge, amelyet Máté evangéliumából választottam. Teológián tanulni, Isten ügyét szolgálni valóban a keskeny úton való járást jelenti, azonban a mi Urunk, Jézus Krisztus ebben sem hagy magunkra. A sok nehézség közepette olyan tanárokat ad a hallgatók mellé, akik magas színvonalú oktatásban részesítik azokat a „csoportokat” is, ahol csupán egy diák ül az órán. Megjelenik segítő társként egy-egy baráti beszélgetésben, amelyek egy elcsüggedt hallgató és egy diáktárs között zajlik. Mindezekon felül pedig ígéje által is nap, mint nap új erőforrást biztosít az Ő elhívottai számára a reggeli áhítatokon és az esti imaközösségek alkalmával.

„Mert szoros az a kapu, és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik megtalálják azt.” Isten azonban nem hagy magunkra, az Ő segítségével végig tudjuk járni a keskeny utat, kezét fogva pedig képesek vagyunk belépni a szoros kapun. Ezzel a biztatással kívánok az elsőéves hallgatóknak sikeres éveket teológiánkon.

Az interjút készítette: Tóth Orsolya katechéta-lelkipásztor munkatárs szakos hallgató

INTERJÚ DRS. LUCSKI MÁRTÁVAL TEOLÓGIÁNK ÚJ TANÁRÁVAL, DÉL-KOREA SZERELMESÉVEL

Kedves Márta! Köszönöm, hogy elvállaltad ezt az interjút! Mikor érett meg benned a döntés, hogy lelkipásztori szolgálatra készülj?

Gimnazista koromban döntöttem úgy, hogy lelkész szeretnék lenni. Korábban más terveim voltak, nyelvtanárnak vagy tolmácsnak készültem, hiszen szívesen tanultam az idegen nyelveket. Azonban miután egyre többet kellett arról gondolkoznom, hol szeretnék tovább tanulni, mi szeretnék lenni, akkor ráébredtem, hogy a teológiát és így a lelkészi szolgálatot fogom választani. Emlékszem a döntés pillanatára is: a kollégium tanulószobájában éppen az 51. zsoltárt olvastam, és abban a pillanatban ez a bibliai rész olyan erős hatást gyakorolt rám, hogy onnantól kezdve tudtam, ez az én utam. Ezek után jelentkeztem a Debreceni Református Hittudományi Egyetem teológus-lelkész szakára, ahová felvételt nyertem. Itt is fejeztem be tanulmányaimat és szereztem lelkészi diplomát 2015-ben.

Mikor fogalmazódott meg benned a doktorálás gondolata? Mindig a gyakorlati teológia állt közel hozzád?

Teológiai tanulmányaim végén – amikor szintén kérdés volt a következő lépés az egyetem befejezése után – fogalmazódott meg bennem először, hogy folytatni szeretném teológiai tanulmányaimat a doktori képzés keretein belül. Tanáraim és diáktársaim közül is akadtak támogatóim e téren. Végül 2015-ben, az egyéves wuppertali (Németország) ösztöndíjas időszakom alatt véglegesült ez a döntés, és jelentkeztem a Debreceni Református Hittudományi Egyetem doktori képzésére. A PhD tanulmányokra lehetőségként tekintettem, amely valóban számos utat nyitott meg előttem.

Gyakorlati teológiával szerettem volna mindig is foglalkozni, ezen belül is leginkább a pasztorálpszichológiával. Úgy véltem korábban is, hogy ha ezen a területen bővebb ismeretekre tehetek szert, akkor mindez nagy segítségemre lesz a lelkészi szolgálat során. Az emberi természet, lélek és viselkedés megértését, illetve mások lelki támogatását az egyik legfontosabb személyes és egyúttal szakmai feladatként tartottam számon. Úgy tapasztaltam az élet számos helyzetében, hogy erre szüksége van az embereknek, és reméltem, hogy talán segítségükre lehetek ezen ismereteimmel.

Mi a doktori témád? A gyakorlati teológián belül milyen részterülettel foglalkozol?

A doktori témám Az énkép és a testkép biblikus megközelítése és a pasztoráció lehetőségei. A téma kétségkívül aktuálisnak tekinthető a mai társadalomban, hiszen mind a személyes útkeresésünk, önmagunk elfogadása, vagy akár a külső megjelenésünk tekintetében is folyamatosan magas elvárásokkal szembesülünk, és ezek nyomasztóan hatnak az egyénre. Ezen társadalmi jelenség keresztyén megközelítése, valamint a lelkigondozás lehetőségeinek feltárása képezik a dolgozat célját.

Milyen érzés tiszántúliként Dunántúlra kerülni? Mennyire érezted/érezed nehéznek, hogy ilyen messze kerültél a családotól, barátaitól?

Őszintén szólva, ha belegondolok, soha nem nyilatkoztam úgy magamról, hogy én „tiszántúli” vagyok, abban az értelemben, hogy ez konkrétan az identitásom részét képezné. Valóban az ország azon területén töltöttem eddigi életem nagy részét, tanulmányaimat is ott folytattam, sőt, lelkésszé is ott szenteltek fel. Mindezeket így kimondva/leírva, lehet hibám vagy hiányosságom, hogy ez nem tudatosult jobban bennem... Viccet félretéve, mindig magyar református keresztyénként tekintettem magamra, így a területi elhelyezkedést vagy hovatarozást nem tartottam különösképpen meghatározónak. Ilyen szempontból nem okozott eddig nehézséget, hogy már a dunántúli reformátussághoz tartozom hivatalosan.

Ahogy a kérdéssel rátapintottál a lényegre, az egyetlen nehézséget a szeretteimtől való távolság jelenti. Könnyebb lenne, ha közelebb lennének, de ahogyan a technika lehetővé teszi a kommunikációt, valamint a közlekedés a távolságok áthidalását, így ez a nehézség sem okoz különösebb gondot.

Hogy tetszik eddig Pápa? Nem csupán a város maga, hanem a teológiánk. Hogy érzed magad a katedrán?

Pápát barátságos, kellemes városnak tartom, kellő nyugalommal, amire személyiségemből adódóan szükségem van. A környék (például a Bakony, Veszprém, Győr, a Balaton) csodás, az egyik legszebb az országban.

A Teológia teljesen új volt számomra, korábban soha nem jártam itt. Azonban az első pillanattól kezdve mind a kollégák, mind a diákság részéről segítőkészséget és kedves, barátságos lelkiületet tapasztaltam. Mindez sokat jelentett nekem újként, az itt lévők nyitottsága és érdeklődése biztonságérzetet keltett bennem, emiatt úgy gondolom, hamar otthon éreztem itt magam.

A katedra szintén új terület számomra, de igyekszem fejlődni és helytállni. Azonban kétségtelen, hogy igazán hálás vagyok ezért a lehetőségért, hogy itt taníthatok.

Mik a feladataid a teológián?

Jelenleg valláslelektant tanítok, a hatodévesek hittanoktatási blokkján vettem részt oktatóként, valamint pásztorálszichológiát fogok tanítani a szakirányú továbbképzésben résztvevőknek. Emellett vannak hallgatók, akikkel a szakfordítás tanegység, vagy más választható tanegységekkel kapcsolatban találkozom és foglalkozom.

Van-e valami kedvelt időtöltésed, amivel kikapcsolódsz?

Amit talán kiemelnék és meghatározó, az Korea szeretete. Emiatt szívesen tanulom a koreai nyelvet, olvasok Koreáról, annak történelméről, jelenéről, kultúrájáról, valamint a magyar-koreai kapcsolatok ápolása is fontos számomra.

Hogyan kerültél kapcsolatba Dél-Koreával? Mióta foglalkozol a koreai misszióval, a nyelvvel? Volt-e már alkalmad ellátogatni oda? Mik a tapasztalataid?

2016-ban a Református Cigánymisszió szervezésében a Budapesten szolgáló Kim Seon Koo koreai lelkész vezetésével indult koreai nyelvoktatás, amelybe bekapcsolódtam doktorandusz hallgatóként. A nyelv tanulásával párhuzamosan érdeklődni kezdtem az országról és a kultúráról is. Így indult a kapcsolatom Koreával. Majd szintén Kim lelkész meghívására találkozhattam koreaiakkal két nyári missziós program keretén belül 2017-ben.

2018 januárjában részt vettem Sárospatakon a 3. Hun-Han Teológiai Fórumon, és ott találkoztam koreai teológiai tanárokkal, akiknek a támogatásával ellátogathattam Dél-Koreába 2018 őszén. Három hónapot töltöttem a Honam Theological University and Seminary-n (호남신학대학교 - Honam Shinhak Tehakkyo) vendéghallgatóként. Az egyetem Gwangju városában működik, mely város a félsziget délnyugati részén, Dél-Csolla tartományban helyezkedik el.

Tapasztalataimról hosszú órákon át tudnék részletesen mesélni, így most csak néhány mozzanatot emelnék ki. Megfogott az ország, a táj szépsége, és ahogyan egymás mellett jelen van a tradíció és a modernitás, amely megmutatkozik például az építészetben, a gasztronómiában és a mindennapi élet szokásaiban. A helyiek különösképpen is előzékenyek és udvariasak a vendégekkel, emiatt olyan vendégszeretetben volt részem, mint amilyet azelőtt sehol máshol nem tapasztaltam. A szorgalmuk, lelkiismeretességük és együttérző képességük pedig igazán inspiráló volt számomra.

Hogyan ápolod a magyar-koreai kapcsolatokat? Milyen módon tudsz ebben aktívan részt venni?

Hazatérésem óta is folyamatosan tartom a kapcsolatot koreai barátaimmal és tanáraimmal. Néhányan közülük azóta ellátogattak Debrecenbe, akiknek ott segítettem. Idén is sor került volna egy hosszabb látogatásra Koreában, de sajnos a vírushelyzet közbeszólt, így ezt az utat el kellett

halasztani. Azonban ha rendeződni fog a helyzet a jövőben, szeretnék aktívan részt venni a további magyar-koreai teológia fórumok szervezésének és lebonyolításának segítségével, hogy minél inkább megismerhessük egymás kultúráját, teológiáját és egyházait. Emellett fontosnak tartanám partnergyülekezeti és -egyetemi kapcsolatok ápolását, illetve a jövőben akár missziós céllal is szívesen tanítanám a nyelvet. 2019-ben szereztem meg az első koreai nyelvvizsgámat, és tervezem további bizonyítványok megszerzését a nyelv tanulásának folytatásával.

Köszönöm a beszélgetést! Gratulálok az eddig elért eredményeidhez, életedre, szolgálatodra, pápai munkálkodásodra Isten áldását kérem!

Kérdező: Sárközi Gergely Antal

HIVATALI HÍREK

Dr. Németh Tamásné Schédl Tímea
rektori hivatalvezetőtől

A koronavírus okozta veszélyhelyzet miatt a vonatkozó **484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján** november 11-től Akadémiánkon is digitális oktatás folyik. Ennek következtében a november 25-re tervezett nyílt napunk is elmarad.

SZERZŐINK FIGYELMÉBE

1. Kérjük, hogy lapunkba szánt írásait az alábbi irányadó formai követelményeknek megfelelően küldjék el *Szerkesztőségünknek*: a szöveget balra zártan (vagy sorkizártan), Times New Roman betűtípusban, 12 pontos betűmérettel, egyes sorközzel, valamint 2,5 cm-es margóval készítsék el.

2. Kérjük, hogy tudományos igényű cikk esetén a lábjegyzetek folyamatos számozással következzenek egymás után.

3. Példák a lábjegyzetelésre:

Egy szerző esetén: SZERZŐ (ÉVSZÁM): Cím, Kiadó, Kiadás helye, oldalszám.

Több szerző esetén: Főszerkesztő neve (ÉVSZÁM, SZERK): Cím, Kiadó, Kiadás helye, oldalszám.

Tanulmány esetén: SZERZŐ (ÉVSZÁM): Tanulmány címe. In: SZERKESZTŐ (ÉVSZÁM, SZERK): Kötet címe. Kiadó, Kiadás helye, oldalszám.

Folyóiratcikk esetén: SZERZŐ (ÉVSZÁM): Cikk címe. In: FOLYÓIRAT CÍME, évfolyama, lapszáma, oldalszám (-tól-ig).

4. Tudományos igényű cikk küldése esetén kérjük, ne készítsenek teljes bibliográfiát, hanem a fentebb látható módon lábjegyzetelésben jelezzék a hivatkozott mű adatait.

5. Kérjük, hogy amennyiben a részünkre megküldött írást a későbbiekben máshol megjelentetik, a megjelentetésnél mindenképpen jelezzék, hogy az adott írás már megjelent egyszer a Pápai Kollégiumi Lapok hasábjain.

6. Hasonlóképpen, ha olyan írást küldenek részünkre, mely már egyszer megjelent egy másik lapban, legyenek kedvesek ezt megírni *Szerkesztőségünknek*, hogy a megjelentetés alkalmával ezt jelezhessük.

7. Szerzőink számára tiszteletpéldányt biztosítunk.

* * *

KÖVETKEZŐ LAPZÁRTA: 2020. DECEMBER 4.

A Pápai Kollégiumi Lapok a Pápai Református Teológiai Akadémia diákújsága. Nyomatott a Teológiai Akadémián. Írásait, észrevételeiket a Szerkesztők az alábbi elérhetőségre várják: pklujsag@gmail.com.

